

**de Teatros,
Auditorios,
Circuitos y
Festivales**
de titularidad pública

International Theatre Institute ITI
World Organization for the Performing Arts

Missatge del Dia Mundial del Teatre **2024**

**Escrit per l'escriptor
noruec Jon Fosse**

L'art 'es pau

Cada persona és única, i alhora com qualsevol altra persona. La singularitat és l'exterior i es pot veure amb força claredat, però també hi ha alguna cosa dins de cada individu que pertany a aquesta persona. És a dir, només a aquesta persona. Podem anomenar-ho ànima o esperit, o fins i tot no necessitem descriure'l amb paraules. Deixem que només sigui.

Però alhora que som diferents, també som iguals. Les persones de totes les parts del món són bàsicament les mateixes, no importa l'idioma que parlem, el color de la nostra pell o el color dels nostres cabells.

Potser és una mica paradoxal que tots siguem completament iguals i diferents alhora. I potser l'ésser humà és paradoxal en la seva distància entre cos i ànima, entre el més terrenal i tangible i el que transcendeix les limitacions materials i ancorades.

Però l'art, el bon art, aconsegueix de manera miraculosa combinar el que és completament únic i l'universal. Sí, aconsegueix que l'individu, el que en podríem dir l'estranger, sigui universalment entès. D'aquesta manera, l'art trenca les fronteres entre llengües, regions del món i països. Així, reuneix no només el que caracteritza cada individu, sinó també, en un sentit una mica diferent, les característiques individuals de cada grup de persones, per exemple de cada nació.

I l'art no ho fa fent que tot sigui igual, al contrari, ens mostra la diferència, allò que ens és aliè o estrany. Tot bon art té precisament això: alguna cosa estranya, allò que no acabem d'entendre i que, tanmateix, entenem d'una manera o altra. L'enigmàtic, com es podria dir, que fascina i crea transcendència, la transcendència que tot art ha de contenir i que alhora ens ha de guiar.

I no se m'acut una manera millor d'unir els contraris. Això és precisament el contrari dels conflictes violents, que massa sovint veiem desplegar-se en intents destructius de destrossar allò aliè, l'únic i diferent, sovint fent ús de les innovacions més bèsties que ens ha portat la tecnologia. Es converteix en terrorisme. Es converteix en guerra.

Els humans també tenim un costat animal. Estem motivats per l'instint, de manera que l'altre, l'estranger, no és vist com una cosa fascinant i enigmàtica, sinó com una amenaça per a la pròpia existència. I aleshores l'únic, el diferent universalment comprensible, desapareix i es converteix en una identitat col·lectiva on la diferència és l'amenaça que s'ha de controlar.

El que es percep des de fora com una diferència, per exemple les diferents religions o ideologies polítiques, es converteix en una cosa que cal combatre i dominar.

La guerra és una lluita contra l'íntim, l'únic. I és una lluita contra tot l'art, contra l'essència més íntima de tot art.

He optat per parlar d'art en general, no de l'art del teatre en particular, perquè, com ja he explicat, tot bon art, en el fons, gira al voltant del mateix: es tracta d'agafar allò absolutament únic, allò absolutament específic, i fer-lo universal; d'unir el particular amb l'universal en la nostra expressió artística. No es tracta de suprimir la singularitat, sinó d'emfatitzar-la, deixant brillar clarament allò estrany i desconegut.

És tan senzill com que la guerra i l'art són oposats, així com la guerra i la pau són oposats.

L'art és pau.

JON FOSSE

Traducció: cortesia de la Associació d'Actors i Directors Professionals de Catalunya